

Kvinnulistar um alt landið

Sjey kvinnulistar eru hesu ferð

Bygda- og býráðsvalini eru í nógvum kommunum merkt av, at kvinnurnar hava tikið seg saman og gjørt uppstillingarlista. Líkt er til, at kvinnulistar fáa góða undirtøku, men tað hóvar ikki øllum. Nógvir bygdar og býráðslimir uppfata kvinnulistar sum eina hótan, og summastaðni er roynt at leggja kvinnunum forðing í vegin.

Vit hava frætt um sjey kvinnulistar. Í fleiri øðrum kommunum varð roynt at gera kvinnulista, men royndin datt niður fyri av ymsum orsökum.

Kvinnulistar eru í hvussu er í Sørvági, í Vestmanna, í Runavík, í Nes kommunu, á Tvøroyri, í Vági og í Sumba.

Tað gongur aftur og aftur í grundgevingunum fyri at stovna kvinnulista, at kvinnurnar halda seg bæði hava rætt og skyldu til at vera við til at taka tær politisku avgerðirnar. Tær tosa allar um ferðslu-trygd, um skulamál, bústaðarviðurskipti o.a., og nógvar hava eisini barnansingina á stevnu-skránni.

Ikki bara vegir og lendingar

Tað stóð nógva á, tá kvinnurnar í Sumba fóru at tosa um at gera kvinnulista. Orðaskiftið gekk aftur og fram, men tað endaði so við, at ein kvinnulisti bleiv gjørdur og tveir listar afturat.

— Vit hava stillað upp sjálvar, tí tað visir seg, at sjónarmiðini hjá kvinnunum koma ongantið fram í bygdarráðnum. Tað eru so nógva mál, ið eiga at verða tikið upp, sum menninir ikki hugsa um. Bygdarráðið skal tosa um meira enn bara vegir og lendingar, sigur Hansy Kjørbo, sum er við á kvinnulistanum.

— Vit hugsa m.a. um skulamál. Skúlin her er gamal og ótíðarhóskandi, og tað má gerast nakað við tað. Børnini skulu hava spælplass, og nakað má gerast fyri tey gomlu. Stutt sagt vilja vit virka fyri trivnaði.

Hansy sigur, at teimum eldri í bygdini dæmar væl, at kvinnurnar stilla upp, og tær vænta sær í hvussu er at fáa eitt umboð í bygdarráðið.

Virka fyri øllum samfelagsmálum

Seinastu árin er tað bara einaferð eydnast eini kvinnu at verða vald í bygdarráðið í Nes kommunu. Sum flestu aðra staðni er torført sum heild at fáa kvinnur á tann vanligu listan, og onkursvegna fáa tær sjáldan nakrar atkvøður av týðningi. Tí hildu nakrar kvinnur, at vert var at royna við kvinnulista. Tær sendu skriv út í húsini og bjóðaðu til fundar, og kvinnulistin visti seg at fáa góða undirtøku. Fleiri vóru eisini fúsar at

stilla upp.

Kvinnulistin hevur gjørt stevnu-skrá. Tað plagar ikki at verða gjørt. Har siga tær, at kvinnurnar hava bæði rætt og skyldu til at luttaka í tí kommunala arbeiðinum. Tær vilja virka fyri at fáa betri skúla, eisini til brekað børn, tryggari ferðslu, skreiðibreytt og spælplassi til børnini. Kvinnurnar halda tað vera umráðandi at fáa bygdar- og samkomuhús, móguliga í sambandi við itróttarhøllina, og hetta hús skul eisini vera til tey ungu. Tørvur er á barnagarði, og tey eldru skulu hava eitt stað at hittast.

— Men vit hugsa ikki bara um hasi málini. Vit hava áhuga fyri øllum samfelagsmálum, og øll mál eru samfelagsmál, sigur Jancy Olsen á Tøftum, sum er við á listanum. Kvinnurnar hava tosað um at gera ein stuðulsbólk, sum skal hjálpa til, fær kvinnulistin umboð í bygdarráðið. Burtur úr tí fyrirreikandi arbeiðinum er eisini komið, at eitt kvinnufelag verður sett á stovn í næstum. Tær hava valt eina fyrirbilsnevnd, og stovnandi aðalfundur verður hildin um stutta tíð.

Stór undirtøka í Runavík

Í Runavíkar kommunu var tað Kongshavnar Kvinnufelag, sum tók stigið til kvinnulistan.

Eini 100 kvinnur vóru til-samans á teimum báðum fundunum, sum vóru um uppstilling, og tær samtyktu einmælt at gera kvinnulista. Ikki var torført at fáa nóg nógvar á listan.

Hini árin hevur ein listi verið fyri Runavík, Heiðarnar og Glyvur, ein fyri Rituvík og Æðuvík og ein fyri Soldarfjörð og Lamba. Kvinnulistin hevur valevni úr øllum bygðum.

— Onkur hevur sagt við okkum, at nú hava vit spurt alt, men tað eru eisini teir sum siga, at tað er púra rætt av okkum at stilla upp, tí broyting má koma í, sigur Maria Eg-holm Jacobsen, sum er forkvinna í Kongshavnar Kvinnufelag og valevni hjá kvinnulistanum.

Evnini, ið kvinnulistin í Runavíkar kommunu ætlar at arbeiða við, líkjast teimum hjá hinum kvinnulistunum. Tær hava gjørt faldara at senda í hvørt hús, og har skriva tær m.a. um ferðslu. Gerast mugu gongubreytir og gonguteigar, so tað verður tryggari serliga hjá børnunum.

Kvinnurnar vilja eisini virka fyri at fáa fleiri ústykkjar. Tað er so torført at fáa grundstykki, at nógva ung noyðast at flyta í aðrar kommunur fyri at sleppa at byggja. Tað halda tær ikki vera í lagi.

Eitt annað evni er at fáa øll tey hálvíðnu arbeiðini

gjørd liðug. Nógva staðni er tað sum grótbrot, og sum heild skal meira gerast fyri at friðka bygdirnar. Mentamál eru nevnd, og eitt evni er at fáa varðveitt gomul hús og øki.

Maria leggur ikki so nógva í mótstaðuna, ið hevur verið móti kvinnulistanum.

Menninir hava onki at ræðast

— Mótstaðan má byggja á misskiljing. Vit hava ong- ar ætlanir um at taka menninar av ræði. Tað er ikki meira enn natúrligt, at kvinnurnar verða við til at taka avgerðir. Maður og kona styra jú í felag í tí vanligu húsarhaldinum. Vit vilja hava, at menn og kvinnur í felag loysa upp-gávurnar í kommununi, sigur Maria.

— Menn taka ikki av sær sjálvum tey evnini fram, sum kvinnurnar hugsa mest um. Teir hugsa øðrvísi. Onkur hevur spurt okkum, hvat skil vit t.d. hava fyri t.d. havnabygging? Og eg svari aftur, at teir hava ikki meira skil á tí enn vit. Í felag kunnu vit finna fram til, hvat byggjast skal, og hitt verður undir øllum umstøðum latið fak-fólki at gera.

Tað er ikki av tilvild, at Kongshavnar Kvinnufelag hevur tikið stig til kvinnulistan. Hetta felagið er eitt tað virknasta í landinum, og tær hava fingið nógva á skaftið. Tær

hava felagshús, fyri fleiri árum síðan stovnaðu tær barnagarð. Tær hava stuðlað treingjandi familjum, og tær hava eisini útvegað skúlanum orgul og aðra útgerð. Nú bendir alt á, at sjúkrabilurin, sum tær hava striðst fyri í nógva ár, kemur til kommununa.

Maria, sum ikki er heilt ung longur, hevur drúgv- ar royndir í arbeiðinum í kvinnufelagnum. Tær hava áður tosað um at gjørt kvinnulista, men hava ikki hildið seg til. Nú vantar sjálvsálitið ikki longur. Maria afturvisir ikki, at luttøkan á kvinnuráðstevnu í Oslo í summari gav tað, sum í restaði. Ikki bara viðvikjandi kvinnunum í Runavík, men á fleiri av kvinnulistunum eru kvinnur, sum vóru við á FORUM 88.

Í Havnar var kvinnulisti til býráðsvalið fyri fyra árum síðan, men ætlanin um at royna aftur hesa ferð, fekk onga serliga undirtøku. Tann størsta forðingin er helst, at partapolitisk uppstilling er í Havn, og at ein stórur partur av kvinnunum, sum hava hug til politiskt arbeiði, eru limir í politiskum flokkum.

Í Vági og á Tvøroyri er politisk uppstilling, men í báðum býum er kortini kvinnulisti. Sum áður umrøtt eru kvinnulistar annars eisini í Vestmanna og í Sørvági.

randi

Ætt og vinum verður gjørt kunnugt, at mín kæri versonur

BENT JUUL HANSEN
Næstved

andaðist hósdeginn av bilvanlukku.
Jarðarferðin verður lýst seinni.

Minna á Lava

HITI / VATN / SANITET
v/ Henry Poulsen
Telefon 14528

Nýgerð og umvælingar